

Комисијата за жалби при Советот за етика во медиумите на Македонија (СЕММ), на седницата одржана на 18 мај 2020 година, врз основа на примена жалба од Стефан Димоски, ја донесе следната:

ОДЛУКА

Интернет - порталот „Охрид 1“ со текстот насловен „Инцидент во полициската станица во Охрид“, го прекрши Кодексот на новинарите во членот 1.

ЖАЛБА

До извршната канцеларија на Советот за етика во медиумите на Македонија, на 7 мај 2020 година, портпаролот на СВР Охрид, Стефан Димоски, поднесе жалба за текстот со наслов „Инцидент во полициската станица во Охрид“, објавен на 4 мај 2020 година, на интернет – порталот „Охрид 1“ (www.ohrid1.com).

Во жалбата се наведува дека текстот содржи неточно и нефер известување, пристрасност и неурамнотеженост во информирањето и незастапена втора страна.

Димоски вели дека во текстот се изнесени низа лажни, неточни и непроверени информации, со што порталот извршил грубо кршење на професионалните новинарски стандарди, а читателите ги дезинформирал и ги ставил во заблуда. Тој потврди дека како портпарол на СВР Охрид имал вербална расправија со началник, која била на раб на физички инцидент, но негира дека причина за несогласувањата била хиерархијата во службата и прекршување на работниот ред и дисциплина.

„Напоменувам дека не станува збор за началник на крим – техника, туку за началник на Одделение на крим - полиција кој, всушност, започна вербална расправија со мене во мојата работна канцеларија и ми упати сериозни вербални закани за физички напад, а по кратко време, заканите, во многу поексплицитна форма и агресивност, ги повтори во ходникот од полициската зграда, при што беше оттурнат од главниот началник и го спречи физички да ме нападне“, се посочува во поднесената жалба.

Подносителот на жалбата Димоски, меѓу другото, потенцира дека од него, како втора страна во настанот, не била побарана изјава или став во врска со целиот настан, со што му било скратено човековото и демократско право да се произнесе во врска со целокупната ситуација. Тој додава дека поради тоа му е нарушен личниот и професионалниот углед и достоинство и предизвикана му е здравствена вознемиреност.

ОДГОВОР НА МЕДИУМОТ

Извршната канцеларија на СЕММ, во согласност со членот 14 од Правилникот за работа на Комисијата за жалби, по приемот и разгледување на жалбата, стапи во контакт со интернет – порталот „Охрид 1“ и побара да се изјасни по однос на наводите на жалбата. Медиумот одговори на наводите на жалбата.

Од „Охрид 1“ жалбата ја отфрлаат како неоснована и сметаат дека веста се базира на факти, кои подоцна ги потврдило и СВР Охрид, преку испраќање на демант кој не демантирал ништо поврзано со информацијата објавена на нивниот портал.

Велат дека сите пласирани информации во веста се точни, со исклучок на пропустот со титулата на еден од инволвираните во случајот, дека информациите биле потврдени од МВР и дека нема неурамнотеженост во информирањето зашто бил објаснет инцидент, без да се наведат детали, како што навел подносителот на жалбата.

„Во однос на титулите „началник на крим техника“/„началник на одделение за крим полиција“ истакнуваме дека во првиот пасос на веста, јасно и недвосмислено пишува дека избил инцидент во полициската станица, оттука се знае дека станува збор за началникот во полициската станица, кој е еден и нема друг, односно за крим техника. Признаваме дека станува збор за ненамерен пропуст, но, подолу во самиот текст, точно е наведено со име и презиме меѓу кого избил инцидентот, а со тоа, може се заклучи на која позиција работи именуваниот, а дека не е намерно згрешена титулата“, се вели во одговорот на жалбата.

Од „Охрид 1“ ги отрфлаат наводите дека како медиум не побарале став од МВР. Велат дека побарале став, но добиле демант, за кој како што посочуваат, иако не се однесувал на нивниот текст, тие го објавиле на својот портал.

ОДЛУКА НА КОМИСИЈАТА ЗА ЖАЛБИ

Комисијата за жалби утврди дека жалбата е **ОСНОВАНА** и дека Кодексот на новинарите на Македонија е прекршен во членот 1.

Член 1: *„Новинарот има право на слободен пристап до сите извори на информирање што се од јавен интерес. Новинарот треба да објавува точни, проверени информации и нема да прикрива суштински податоци и да фалсификува документи. Доколку информацијата не може да се потврди, или станува збор за претпоставка, односно шпекулација, тоа треба да се каже и да се објави. Точноста на информацијата треба да се провери колку што е тоа можно“.*

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ОДЛУКАТА

На седницата на 18 мај 2020 година, членовите на Комисијата за жалби ги разгледаа наводите на жалителот и извршија увид во спорната содржина.

Комисијата, најнапред, утврди дека текстот произлегува од јавниот интерес, зашто работата, постапките и однесувањето на носителите на јавни функции, во случајов, вработени лица во полициската станица во Охрид, се легитимна новинарска цел и не смеат да бидат изземени од теми за кои јавноста има право да биде информирана. Сепак, Комисијата се согласи дека авторот на оспорената содржина, кој повикувајќи се на свои извори, обелоденува „инцидент“ меѓу колеги во полициската станица во Охрид, не обезбедил потполна и целосно објективна

информација. Спротивно на тврдењето на „Охрид 1“, од самиот текст не може да се заклучи дека медиумот воопшто се обидел да ја провери информацијата од МВР пред да го објави текстот, но и непосредно по неговото објавување. Доколку побарал, но не добил став од МВР, тоа авторот требало јасно да го назначи во текстот.

Во исто време, Комисијата заклучи дека „Охрид 1“ не се обидел да побара одговор ниту од најзасегнатите страни во текстот, во случајов, од портпаролот на СВР Охрид, кој воедно е и подносител на жалбата и од началникот во полициската станица, меѓу кои избила вербалната расправија, а кои во текстот се посочени со име и презиме. Затоа, во конкретната содржина, авторот направил пропуст, особено со погрешното наведување на титулата на еден од учесниците во вербалниот инцидент. Имено, новинарот, наместо началникот на Одделение на крим полиција го посочил началникот на крим техника, што секако, е сосема различна работна позиција и може да предизвика заблуда и дезинформирање на јавноста.

Оттука, Комисијата најде дека во текстот е прекршен **членот 1** од Кодексот на новинарите, чија отстапка е нагласена во следните реченици:

„Поради несогласувања поврзани со хиерархијата во службата, избил инцидент во полициската станица во Охрид помеѓу портпаролот и началникот на крим техника, дознава „Охрид 1“. Вербалната расправија помеѓу Стефан Димовски и Љупчо Петрески се случила пред неколку денови.“

Постулат на новинарската професија е да се обезбеди „втора страна“, односно да им се даде можност на сите засегнати во новинарскиот производ да го кажат својот став. Ова особено во случаи кога некој е предмет на напад и критика. Проверката на податоците и точноста се морални императиви на новинарството, затоа новинарот е должен да ја провери информацијата од што е можно повеќе извори, а најмалку два меѓусебно неповрзани извора.

Понатаму, Комисијата заклучи и дека интернет – порталот „Охрид 1“ го објавил демантот од Секторот за внатрешни работи – Охрид, но со полемичен редакциски коментар, што не е дозволено во новинарската професија, а според насловот на објавениот демант („СВР Охрид потврди дека се случил инцидент поврзан со информации пласирани во медиумите“), воопшто и не може да се увиди дека се работи за демант.¹

Имено, според Законот за медиуми, исправка се објавува, без измени и дополнувања, на исто или соодветно место во содржината на медиумот и на ист или соодветен начин на оној на кој била објавена информацијата. Исправката не смее да биде несразмерно подолга од информацијата, односно од делот на информацијата на која се однесува. Исправката мора да биде објавена на начин што од самиот наслов може да се види дека се работи за исправка.

¹ <https://ohrid1.com/archives/27187>

* * *

Во согласност со наведеното, Комисијата одлучи како што е погоре наведено.

Во работата на Комисијата учествуваа членовите Мирче Адамчевски, Сефер Тахири, Мери Јордановска, Теофил Блажевски, Лилјана Пецова – Илиеска и Ердем Ахмет.

Се обврзува интернет – порталот „Охрид 1“ (www.ohrid1.com), во согласност со членот 18 од Деловникот за работа на Комисијата за жалби, да ја објави оваа одлука.

Со почит,
Совет за етика во медиумите на Македонија

Претседател на Комисијата за жалби
Мирче Адамчевски

